ჩ ვ ე ნ ი ავანგარდი

საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატები

სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებით საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის წოდება მიენიჭათ: **ველოსპორტში** — ო. ფხაკაძეს (თბილისი, „დინამო“); **ჩოგბურთში** — ა. მეტრეველს (თბილისი, „დინამო“); **ძიუ-დოში** — ა. კიკნაძეს (თბილისი, „დინამო“); **კლასიკურ ჭიდაობაში** — რ. რურუას (თბილისი, „კოლმეურნე“), დ. გვანცელაძეს (თბილისი, „ბურევესტნიკი“); **თავისუფალ ჭიდაობაში** — გ. სალარაძეს, ზ. ბერიაშვილს (ორივე — თბილისი, „ბურევესტნიკი“), **შ. ლომიძეს, ს. ქარსაულიძეს** (ორივე — თბილისი, „დინამო“), **ა. ცხოვრებოვს** (თბილისი, „კოლმეურნე“); **ნიჩბოსნობაში** — ა. მატკავას (ფოთი, „ვოდნიკი“); **სამბოში** — ა. ქიბროწაშვილს (გორი, „ბურევესტნიკი“), **ფ. ჩიკვილაძეს** (თბილისი, „ბურევესტნიკი“; **კალათბურთში** — **ზ. საკანდელიძეს, ა. სხიერელს** (ორივე — თბილისი, „დინამო“); **მძლეოსნობაში** — ა. შჩერბინას (თბილისი, „სპარტაკი“).

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

გამოდის 22-ე წელი.

№ 20 (2997) ● შაბათი, 29 იანვარი, 1966 წ. ● ფასი 3 კაპ.

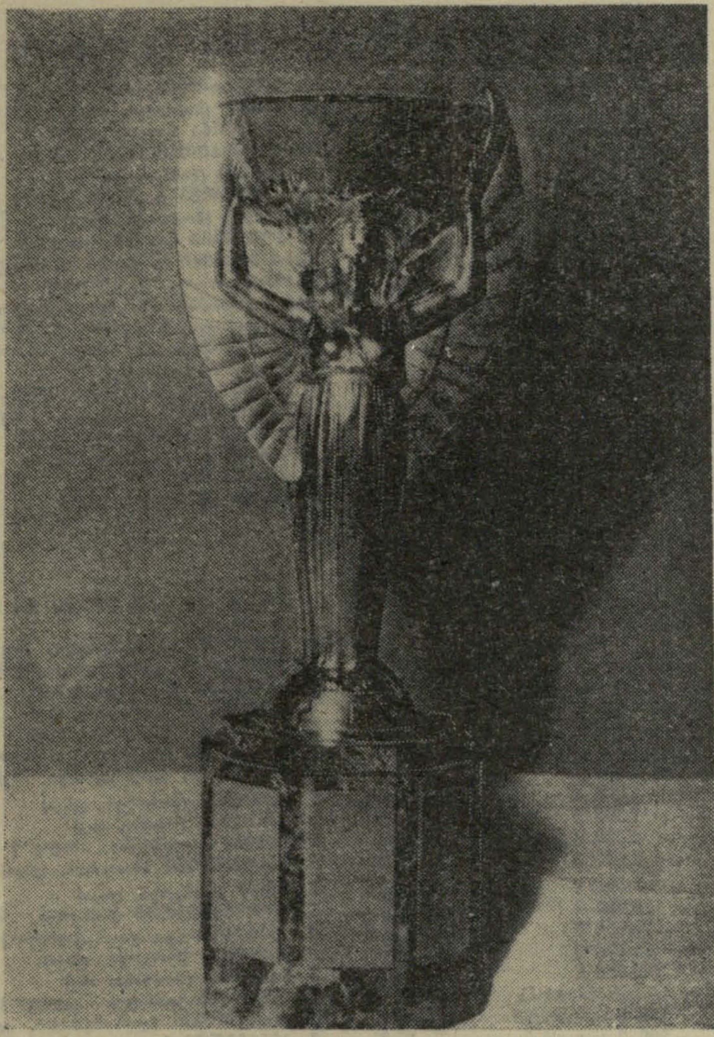

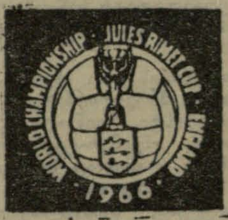

„ქალღმერთ ნიკეს“ გარშემო

„შლეზინგერის“ 300 ბურთი

როგორც ცნობილია, ლონდონში მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე გუნდების კენჭისყრის დროს ბრაზილიელთა წარმომადგენელმა პაჩეკომ ფიფა-ს პრეზიდენტს სტენლი როუზს გადასცა (იხ. ზედა მარცხენა სურათი) ბაჯაღლო ოქროს პატარა, ორკილოგრამიანი ქანდაკება „ქალღმერთი ნიკე“ (იხ. ზედა მარჯვენა სურათი). როუზმა მოკრძალებით აიღო ხელთ ეს ქანდაკება და თქვა: „30 ივლისს უემბლის სტადიონზე ფინალური მატჩის შემდეგ ეს პრიზი ღირსეულ პატრონს მონახავს, დროებით ან... მუდმივს“. „მუდმივში“ როუზი გულისხმობდა ბრაზილიის, იტალიის ან ურუგვაის ფეხბურთელთა გუნდებს, რომლებიც ამ საპატიო ნადავლს ორჯერ ფლობდნენ. როგორც ცნობილია, ფრანგი ჟიულ რიმეს ანდერძით მის მიერ დაარსებული პრიზი „ქალღმერთი ნიკე“ სამუდამო მფლობელობაში გადაეცემა გუნდს, რომელიც მას მესამედ მოიპოვებს.

ლონდონის საუკეთესო სასტუმრო „როიალ გარდენი“ წლევანდელ იანვარში მსოფლიოს ფეხბურთის გულშემატკივართა ყურადღების ცენტრში იყო: აქ მოეწყო მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე გუნდების კენჭისყრა. სურათზე თქვენ ხედავთ „როიალ გარდენს“ კენჭისყრის შემდეგ. აქ კარგად ჩანს, თუ როგორ განაწილდნენ გუნდები ჯგუფებში და მატჩების განრიგი დღეების მიხედვით.

ფეხბურთის ბურთების დამამზადებელი ათობით ფირმა ერთმანეთს ეცილებოდა უფლებას — მსოფლიო ჩემპიონატზე მათი ფირმის ბურთებით ეთამაშათ. დავა და კამათი დიდხანს გაგრძელდა და აი, ფიფა-ს სპეციალურმა ჟიურიმ გულდასმითი არჩევანის შემდეგ გამოაცხადა შედეგები: ლონდონის ჩემპიონატისთვის 300 ბურთს შეისყიდიან ინგლისური ფირმა „შლეზინგერისგან“.

ფიფა-ს ვიცე-პრეზიდენტმა ვ. გრანატკინმა საბჭოთა ფეხბურთელთათვის ლონდონიდან ჩამოიტანა 3 ბურთი — თეთრი, წითელი და ნარინჯისფერი. ქვედა სურათზე თქვენ ხედავთ „შლეზინგერის“ ფირმის ბურთებს.

[illegible] საათი...

◆ **ნიუ-იორკი, 28 იანვარი.** „მედისონ სკვერ-გარდენში“ გაიმართა მძლეოსანთა ტრადიციული 59-ე შეჯიბრება — „მილროუზის თამაშები“. ჭოკით ხტომაში იოლად გაიმარჯვა ამერიკელმა ჯ. პენელმა — 500 სმ. ეს „მილროუზის თამაშების“ ახალი რეკორდია. 1 მილზე რბენაში ყველას აჯობა კანიელმა ჯ. კეინომ — 4.03,9, ხოლო სიმაღლეზე ხტომაში — რ. როსმა — 213 სმ. ამ სამ სპორტსმენში, ვინც 208 სმ გადალახა, იყო ჯ. თომასი. შეჯიბრება აღინიშნა დახურული შენობებისთვის ერთი უმაღლესი მიღწევით — ბელგიის რეკორდით. იგი დაამყარა გ. რულანტსმა, რომელმაც 2 მილზე რბენაში აჩვენა 8.40,6.

◆ **პ რ ა ღ ა, 28 იანვარი.** მაგიდის ჩოგბურთის საბჭოთა ოსტატები ბუქარესტიდან აქ ჩამოვიდნენ ჩეხოსლოვაკიის ღია ჩემპიონატში სათამაშოდ. მანამდე კი ქ. შუმპერკში სტუმრები ამხანაგურ მატჩში შეხვდნენ მასპინძელთა ეროვნულ გუნდებს. პირველ დღეს ჩეხოსლოვაკიელმა ვაჟებმა ანგარიშით 5:2 დაამარცხეს საბჭოთა სპორტსმენები, ხოლო მეორე დღეს სტუმრებმა რევანში აიღეს — 5:4. ქალთა შეჯიბრებაში ორივე დღეს ერთნაირი ანგარიშით (3:0) გაიმარჯვეს საბჭოთა ქალებმა.

◆ **გეტებორგი, 28 იანვარი.** მოციგურე ვაჟთა მსოფლიო ჩემპიონატში (19-20 თებერვალი) მონაწილეობაზე პირველი განაცხადები მოვიდა ავსტრიიდან, ჰოლანდიიდან, კანადიდან, ნორვეგიიდან, ფინეთიდან, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკიდან, ამერიკის შეერთებული შტატებიდან და სსრ კავშირიდან. ევროპის პირველობაზე ნაჩვენებმა მაღალმა შედეგებმა, აგრეთვე ჰოლანდიელთა სენსაციურმა წარმატებამ მეტისმეტად გაზარდეს შვეციის სპორტის მოყვარულთა ინტერესი ჩემპიონატისადმი. უკვე გაყიდულია 15 ათასზე მეტი ბილეთი.

ნონას 4,5 ქულა აქვს

ბ ე ვ ე რ ვ ე ი კ ი, 28 იანვარი. საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის VII და VIII ტურებში მსოფლიოს ჩემპიონმა ნ. გაფრინდაშვილმა ქულანახევარი აიღო. ჯერ მან დაამარცხა უნგრელი შანდორი, ხოლო შემდეგ ყაიმით დაამთავრა შეხვედრა ფინელ ვესტერინენთან. ამ ტურნირში 6 ქულით ლიდერობს რუმინელი გიცესკუ. II-III ადგილებს იყოფენ ვესტერინენი და ოსტოიჩი (იუგოსლავია) — 5,5-5,5. ჰოლანდიელ რეეს 5 ქულა აქვს, ხოლო გაფრინდაშვილს — 4,5. ვაჟთა მთავარი ტურნირის XII ტურში პოლუგაევსკიმ ყაიმით დაამთავრა შეხვედრა ვან სხელტინგასთან და ახლა მას 9,5 ქულა აქვს. შემდეგ არიან: ბილეკი და საბო — 9-9, ივკოვი — 8, ნეი — 6,5.

ქართველმა მოფარიკავეებმა კუბაში „აღმოაჩინეს“ ოქრო, ვერცხლი და ბრინჯაო

ჰავანა, 27 იანვარი. საბჭოთა მოფარიკავეების 1966 წლის საერთაშორისო შეჯიბრებათა კალენდრის პირველი ფურცელი საქართველოს სპორტსმენებმა გადაშალეს. ჰავანაში მათ მონაწილეობა მიიღეს გამოჩენილი კუბელი მოფარიკავე რ. ფონსტას ხსოვნისადმი მიძღვნილ ტურნირში. რამონ ფონსტამ სარეკორდო წარმატებას მიაღწია 1904 წლის ოლიმპიურ თამაშებში (აშშ) — შეჯიბრების სამივე სახეობის იარაღში (რაპირა, დაშნა და ესპადრონი) ოქროს მედლები მოიხვეჭა.

საქართველოსა და კუბის მოფარიკავეებმა ამ ტურნირში ძმურად გაიყვეს „ოქრო“. სტუმართაგან უძლიერესნი იყვნენ ნ. ახათიანი (ესპადრონი) და ი. ოსიპოვი (რაპირა). ხოლო მასპინძელთაგან — პანამერიკული თამაშების ჩემპიონი ქალი მ. როდრიგესი და დაშნით მოფარიკავე გ. ოლივეროსი.

„ვერცხლს“ დაეპატრონენ მ. კოხრეიძე, ნ. ანდრიაძე და შ. სულამანიძე, „ბრინჯაოს“ — ჯულიეტა გიორგაძე.

„საქართველოს სპორტსმენებმა, რომლებთანაც ჩვენ ძალიან დავმეგობრდით, დიდი სიამოვნებითა და გულწრფელობით გაგვიზიარეს თავიანთი გამოცდილება და ოსტატობის საიდუმლოებანი“, — ასე ამბობდნენ კუბელი სპორტსმენები ძვირფასი სტუმრების სამშობლოში გაცილებისას.

საქართველოს დელეგაციას ხელმძღვანელობდა რესპუბლიკური სპორტკავშირის თავმჯდომარის მოადგილე ლ. სანაძე.

სსრ კავშირის რეკორდები

1966 წლის 29 იანვრისთვის

მძლეოსნობა

სახეობა	შედეგები	რეკორდსმენი	დამყარების ადგილი	დამყარების წელი
ქალები				
60 მ	7,2	ი. ბოჩკარიოვა (მოსკოვი, „დ.“)	მოსკოვი	28. VIII. 1960
	7,2	ი. პრესი (მოსკოვი, „დ.“)	მოსკოვი	28. VIII. 1961
100 მ	11,3	ვ. კრეპკინა (კიევი, „ლ.“)	კიევი	13. IX. 1958
200 მ	23,3	ლ. სამოტიოსოვა (ბრიანსკი, „ტ.“)	ტოკიო	3. XI. 1964
400 მ	52,9	მ. იტკინა (მინსკი, „დ.“)	ალმა-ათა	10. X. 1965
800 მ	2.03,7	ზ. სკობცოვა (ივანოვო, „სპ.“)	კიევი	12. IX. 1964
80 მ თარჯრბენი	10,3	ი. პრესი (მოსკოვი, „დ.“)	თბილისი	24. X. 1965
100 მ თარჯრბენი	13,3	ნ. კულკოვა (ლენინგრადი, „დ.“)	მოსკოვი	15. VIII. 1963
ესტაფეტა 4×100 მ	44,4	სსრკ ნაკრები (გ. გაიდა, რ. ლაცე, ლ. სამოტიოსოვა, გ. პოპოვა)	ტოკიო	21. X. 1964
ესტაფეტა 4×200 მ	1.34,7	სსრკ ნაკრები (ზ. ალესკეროვა, ლ. სამოტიოსოვა, მ. იტკინა, გ. პოპოვა)	მოსკოვი	17. VIII. 1963
ესტაფეტა 3×800 მ	6.19,2	სსრკ ნაკრები (ლ. ერიკი, თ. დმიტრიევა, ზ. სკობცოვა)	კიევი	12. IX. 1964
სიმაღლეზე ხტომა	178	ტ. ჩენჩიკი (ჩელიაბინსკი, „ბურ.“)	მოსკოვი	22. VIII. 1959
სიგრძეზე ხტომა	671	ტ. შჩელკანოვა (ლენინგრ., „ბურ.“)	კიევი	1. VIII. 1965
ბირთვი	18,59	თ. პრესი (ლენინგრადი, „ტ.“)	კასელი	19. IX. 1965
ბადრო	59,70	თ. პრესი (ლენინგრადი, „ტ.“)	მოსკოვი	8. VIII. 1965
შუბი	62,40	ე. გორჩაკოვა (მოსკოვი, „ბურ.“)	ტოკიო	16. X. 1964
ხუთჭიდი	5.246 (10,7; 17,16; 163; 624; 24,7)	ი. პრესი (მოსკოვი, „დ.“)	ტოკიო	16-17. X. 1964
ვაჟები				
100 მ	10,2	ე. ოზოლინი (ლენინგრადი, „ბურ.“)	ტაშკენტი	14. X. 1962
	10,2	ნ. პოლიტიკო (ლენინგრ., „ბურ.“)	კიევი	28. VIII. 1964
	10,2	ი. კაშჩეევი (მოსკოვი, ცსკა)	კიევი	17. VII. 1965
	10,2	ა. ტუიაკოვი (ალმა-ათა, ასკ)	ალმა-ათა	14. X. 1965
200 მ	20,6	ა. ტუიაკოვი (ალმა-ათა, ასკ)	კიევი	24. VII. 1965
400 მ	46.0	ა. იგნატიევი (ლენინგრ., „კოლმ.“)	მოსკოვი	25. VI. 1955
800 მ	1.46,9	ვ. ბულიშევი (ლენინგრადი, ასკ)	კიევი	18. VIII. 1964
1.000 მ	2.20,4	ნ. მარიჩევი (მოსკოვი, ცსკა)	მოსკოვი	12. VI. 1957
1.500 მ	3.41,0	ი. ბელიცკი (ოდესა, ასკ)	პალო-ალტო	22. VII. 1962
2.000 მ	5.08,4	ი. პიპინე (ვილნიუსი, „ჟალგ.“)	ვილნიუსი	5. IX. 1958
3.000 მ	7.56,4	ვ. სამოილოვი (მოსკოვი, ცსკა)	ვარშავა	18. VI. 1961
5.000 მ	13.35,0	ვ. კუცი (მოსკოვი, ცსკა)	რომი	13. X. 1957
10.000 მ	28.18,2	პ. ბოლოტნიკოვი (მოსკოვი, „სპ.“)	მოსკოვი	11. VIII. 1962
20.000 მ	1:00.21,2	ლ. ვირკუსი (ტარტუ, „კალევი“)	ტარტუ	14. IX. 1960
25.000 მ	1:17.34,0	ა. ივანოვი (მოსკოვი, ცსკა)	მოსკოვი	27. IX. 1955
30.000 მ	1:34.32,2	ვ. ბაიკოვი (რიაზანი, ასკ)	მოსკოვი	22. VI. 1963
1-საათიანი რბენა	19 კმ 887 მ	ლ. ვირკუსი (ტარტუ, „კალევი“)	ტარტუ	14. IX. 1960
110 მ თარჯრბენი	13,7	ა. მიხაილოვი (ლენინგრადი, „ტ.“)	გროზნო	16. IX. 1959
200 მ თარჯრბენი	22,8	ვ. ანისიმოვი (კიევი, ასკ)	კიევი	30. VIII. 1964
	22,8	ვ. სკომოროხოვი (დნეპროპეტროვსკი, „სპ.“)	კიევი	12. VIII. 1965
400 მ თარჯრბენი	49,5	ვ. ანისიმოვი (კიევი, ასკ)	ალმა-ათა	16. X. 1965
3.000 მ წინაღობებით	8.29,6	ი. ბელიაევი (დნეპროპეტროვსკი, „ავ.“)	მოსკოვი	10. VIII. 1965
ესტაფეტა 4×100 მ	39,2	სსრკ ნაკრები (ე. ოზოლინი, ა. ტუიაკოვი, ბ. სავჩუკი, ნ. პოლიტიკო)	პარიზი	2. X. 1965
ესტაფეტა 4×200 მ	1.22,8	სსრკ ნაკრები (ე. ოზოლინი, ბ. ზუბოვი, ბ. სავჩუკი, ნ. პოლიტიკო)	კიევი	12. IX. 1964
ესტაფეტა 4×400 მ	3.05,9	სსრკ ნაკრები (გ. სვერბეტოვი, ვ. ბიჩკოვი, ვ. ანისიმოვი, ვ. არხიპჩუკი)	ტოკიო	21. X. 1964
ესტაფეტა 4×800 მ	7.17,2	სსრკ ნაკრები (ა. კრივოშეევი, ვ. ტელპი, ი. ბელეცკი, ვ. ბულიშევი)	მოსკოვი	13. IX. 1964
ესტაფეტა 4×1.500 მ	15.18,0	პროფკავშირული ნაკრები (ვ. კარაულოვი, პ. ვარაკი, ს. სიმბირცევი, ვ. სავინკოვი)	იალტა	2. X. 1963
სპორტული სიარული სტადიონზე				
20 კმ	1:27.05,0	ვ. გოლუბნიჩი (სუმი, „სპ.“)	სიმფეროპოლი	23. IX. 1958
30 კმ	2:17.16,8	ა. ეგოროვი (ლენინგრადი, ასკ)	ლენინგრადი	15. VII. 1959
50 კმ	4:09.56,4	გ. კლიმოვი (მოსკოვი, ცსკა)	მოსკოვი	26. IX. 1964
2-საათიანი	26 კმ 429 მ	ა. ეგოროვი (ლენინგრადი, ასკ)	ლენინგრადი	15. VII. 1959
სიმაღლეზე ხტომა	228	ვ. ბრუმელი (მოსკოვი, „ბურ.“)	მოსკოვი	21. VII. 1963
სიგრძეზე ხტომა	831	ი. ტერ-ოვანესიანი (მოსკ., „ბურ.“)	ერევანი	10. VI. 1962
ჭოკით ხტომა	500	გ. ბლიზნეცოვი (ხარკოვი, „ბურ.“)	ალმა-ათა	15. X. 1965
სამხტომი	16,71	ვ. კრეერი (მოსკოვის ოლქი, „დ.“)	მოსკოვი	25. VII. 1961
ბირთვი	19,35	ვ. ლიპსნისი (კიევი, ასკ)	ლოს-ანჯელოსი	25. VII. 1964
ბადრო	61,64	ვ. ტრუსენიოვი (ლენინგრადი, „ტ.“)	ლენინგრადი	4. VI. 1962
შუბი	86,56	ი. ლუსისი (რიგა, „დაუგავა“)	თბილისი	25. X. 1965
ურო	71,02	რ. კლიმი (ვიტებსკი, „კრ. ზნ.“)	ოსლო	21. VIII. 1965
ათჭიდი	7.968 (10,7; 701; 15,04; 180; 50,3; 15,2; 47,18; 430; 72,79; 4.34,3)	ი. კუტენკო (ლვოვი, ასკ)	კიევი	5-6. IX. 1961

შენიშვნა — შემოკლებული აღნიშვნები: „დ.“ — „დინამო“, „ლ“. — „ლოკომოტივი“, „ტ.“ — „ტრუდი“, „სპ.“ — „სპარტაკი“, „ბურ.“ — „ბურევესტნიკი“, „კოლხ.“ — „კოლხოზნიკი“, „ჟალგ.“ — „ჟალგირისი“, „კრ. ზნ.“ — „კრასნოე ზნამია“, „ავ.“ — „ავანგარდი“.

სხვა ამბები

რ. კლარკმა წააგო და ...დაამყარა რეკორდი

კოგა წაქაძე — 102,5 მეტრზე

● მელბურნი, 27 იანვარი. რო[...] ლანდიაში 5.000 მეტრზე რბენაში ერთმ[...] ბრივი და საბჭოთა მძლეოსნები. ამ საინ[...] ტრალიელი რ. კლარკიც, რომელმაც იერ[...] 2 მილზე რბენაში. კლარკმა არამცთუ მ[...] კოილთანაც კი წააგო. კოილმა აჩვენა 8.[...] სი მიღწევაა. კლარკმა „გული მოიფხანა“ [...] ქვეყნის რეკორდი 3.000 მეტრზე — 7.53[...]

● ბელუ-ორიზონტი, 27 იანვარ[...] ზეიროშ“, რომელიც მალე შეხვდ[...] ნაკრებს, გუშინ დაამარცხა ვენის [...]

● ზაკოპანე, 27 იანვარი. პოლონ[...] რთულ საერთაშორისო შეჯიბრებაში [...] ძელმა, ნიჭიერმა „მფრინავმა მოთხილ[...]

შრომაშიც, სპორტშიც...

საყურადღებო ჩანაწერი

ბათუმის გემსაშენი ქარხნის ფიზკულტურელებმა თავი გამოიჩინეს არა მარტო სპორტულ საქმიანობაში, არამედ მასობრივ ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელ მუშაობაშიც. შარშან ფიზკულტურულმა კოლექტივმა მოამზადა 1 სპორტის ოსტატი, 1 ოსტატობის კანდიდატი, 14 პირველთანრიგოსანი, 12 მეორეთანრიგოსანი და სხვა თანრიგების 114 სპორტსმენი. ნაყოფიერად მუშაობს საწარმოო ტანვარჯიშის უფროსი მეთოდისტი ვ. გუტნიკი. მისი მეცადინეობით ამ გამაჯანსაღებელ ღონისძიებაში ჩაბმულია საწარმოს 600-ზე მეტი მუშა-მოსამსახურე.

გარდა ამისა, ქარხანაში დიდი ყურადღება ეთმობა ჯანმრთელობის სხვა ღონისძიებებისა და, განსაკუთრებით, სპარტაკიადების გამართვას. „ჯანმრთელობის სპარტაკიადაში“, რომელიც შარშან მოეწყო, უძლიერესის სახელი მოიპოვეს მე-4 საამქროს წარმომადგენლებმა.

შიდასაკოლექტივო ტურნირების რეგულარულად გამართვითა და მასობრივი მუშაობის მაღალ დონეზე დაყენებით ბათუმელმა გემშენებლებმა აჭარის ჩემპიონატებშიც ისახელეს თავი, ხოლო ხელბურთელებმა და ფრენბურთელებმა II ადგილები დაიკავეს ქალაქის პირველობაში. აქ ჰყავთ ბევრი ისეთი სპორტსმენი, რომლებიც აჭარის ნაკრების ღირსებას იცავენ. 15 წელია აქ მუშაობს ელექტროშემდუღებელთა კომუნისტური შრომის ბრიგადის წევრი, პირველთანრიგოსანი ფეხბურთელი ვ. ჯორბენაძე. იგი ყოველდღიურ საწარმოო დავალებას 120-165 პროცენტით ანაღდებს.

ჯორბენაძეს არც სხვები ჩამორჩებიან: პირველთანრიგოსანი ველოსიპედისტი, ზეინკალი მ. დოვლათოვი, ინჟინერ-ტექნოლოგი ჟ. ვასუხნო, რომელიც საზოგადოებრივ საწყისებზე ავარჯიშებს ფრენბურთელებს, ზეინკალ-მემონტაჟეთა კომუნისტური შრომის ბრიგადირი, პირველთანრიგოსანი მოთხილამურე ვ. ჩერჩიკი და სხვ.

გემსაშენი ქარხნის მუშა-მოსამსახურეები აქტიურად ჩაებნენ სკკპ XXIII და საქართველოს კომპარტიის XXIII ყრილობების აღსანიშნავად გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და გაზრდილი ვალდებულებანი იკისრეს.

ო. მურვანიძე.

(ჩვენი კორ.).

ბათუმი.

მ. იტკინა.

ფოტო ბ. სვეტლანოვისა.

ფიზკულტურული ბრიგადის წვლილი

სკკპ XXIII ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXIII ყრილობის მოწვევის თარიღების გამოცხადებისთანავე კოდორის ხე-ტყის კომბინატის კოლექტივი წინასაყრილობო ვახტზე დადგა. საქმიანობაში თავი განსაკუთრებით გამოიჩინა ფეხბურთელთა გუნდის კაპიტნის ტ. სტრელცოვის საწარმოო ბრიგადამ, რომლის შემადგენლობაში არიან სპორტსმენები ი. ზენინა, ა. ხვიჩია, მ. ბაღათელია და სხვ. შარშანდელი წლიური გეგმა მათ 15 დეკემბრისთვის გაანაღდეს 104,5 პროცენტით.

კოდორელმა ფიზკულტურელებმა ივალდებულეს წლევანდელი I კვარტალის გეგმა შეასრულონ ყრილობის გახსნის დღეებისთვის და უფრო აქტიურად წარმართონ მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტული საქმიანობა.

შ. ჯალალონია.

(ჩვენი კორ.).

გულრიფშის რაიონი.

გზად

თუ წლევანდელ სათხილამურო სეზონს გრაფიკულად გამოვსახავთ, მივიღებთ მრუდს, რომლის უმაღლესი წერტილი შუა თებერვალზე მოდის. სპორტსმენებმა სწორედ ამ დროისთვის უნდა მიაღწიონ საუკეთესო ფორმას, რათა შეძლონ მსოფლიო ჩემპიონატის მედლებისთვის წარმატებით ბრძოლა. მაგრამ ამდენი მძიმე სტარტის შემდეგაც დასვენება ხანმოკლე იქნება: მარტის დასაწყისში სვერდლოვსკში, უკტუსის მთებზე დაიწყება სსრ კავშირის ხალხთა II ზამთრის სპარტაკიადის ფინალური შეჯიბრებები.

სავსებით გასაგებია, რომ დაძაბულმა სეზონმა თავისი კვალი დაატყო საბჭოთა მოთხილამურეების მთელ სამზადისს. იგი ჩვეულებრივ ზაფხულში დაიწყო, მაგრამ ამჯერად პრინციპულად ახალ ხასიათს ატარებდა. მეთოდურ წვრილმანებს არ გამოვეკიდებით, აღვნიშნავ მხოლოდ ერთ დამახასიათებელ დეტალს.

მორბენლები თავიანთ უთოვლო ვარჯიშებს წინათ აჯამებდნენ კროსებით 8-10 კილომეტრზე. ამ სეზონის წინ კი ისინი ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ 40 კილომეტრის სიგრძის ტრასაზე.

გასაგებია, რომ ამგვარ შეჯიბრებებს წინ უძღოდა შესაბამისი წვრთნა. რატომ დარბოდნენ ასე ბევრს მოთხილამურენი? ჩემი აზრით, საბჭოთა მწვრთნელებმა სწორად გადაწყვიტეს, რომ რბენა, ხანგრძლივი რბენა — სხვა ვარჯიშებთან შერწყმით ყველაზე ეფექტურია ზამთრისთვის წვრთნაში.

უნდა ითქვას, რომ ჩვენი ქვეყნის ნაკრების წევრებმა გაზრდილი დატვირთვა სავსებით ნორმალურად აიტანეს და თავს შესანიშნავად გრძნობდნენ. ეს დაადასტურა სამედიცინო კონტროლის ობიექტურმა მონაცემებმაც.

შესაძლოა, საფუძვლიანმა მომზადებამ, ან იქნებ მოსალოდნელმა ძლიერმა კონკურენციამ ორ შერჩევით შეჯიბრებაში — ესტონეთის ქალაქ ოტეპიაში, შემდეგ კი სვერდლოვსკში — განაპირობა უაღრესად დაძაბული ბრძოლები ახალი სეზონის პირველ ასპარეზობებში. ზლატოუსტში ვაჟებს მხოლოდ ერთ, თხილამურებისთვის მეტად მოკლე მანძილზე — 10 კილომეტრზე მოუხდათ სირბილი. მისი შედეგებით ძნელია ვიმსჯელოთ თვითეული მორბენლის ჭეშმარიტ მომზადებაზე, მაგრამ ერთგვარი, მიახლოებითი სურათი მაინც შეიძლება დავხატოთ. ესტაფეტის ოთხმა მონაწილემ თავისი ეტაპი გაირბინა 32 წუთზე უფრო ჩქარა. ამგვარმა სისწრაფემ შესაძლოა უზრუნველყოს გუნდის გამარჯვება მსოფლიო ჩემპიონატში. შეძლებენ თუ არა ჩვენი მორბენლები შეინარჩუნონ ასეთი სისწრაფე 2 თვის განმავლობაში? ეს დამოკიდებული იქნება თვითეული მოთხილამურის გამოცდილებაზე, მწვრთნელთა ხელოვნებაზე.

მე ვთხოვე სსრ კავშირის სათხილამურო სპორტის ფედერაციის თავმჯდომარის მოადგილეს ვ. ნაუმოვს დაესახელებინა მსოფლიო პირველობაზე წასვლის ყველაზე შესაძლებელი კანდიდატები. ნაუმოვმა დაასახელა ვ. ტარაკანოვი, ა. აკენტიევი, ი. ვორონჩიხინი, ი. უტროზინი და გ. ვაგანოვი. თუმცა ყველა ეს მორბენალი დამსახურებული და ტიტულიანია, მაგრამ მხოლოდ ორს — ვაგანოვსა და უტროზინს შეიძლება ვუწოდოთ ვეტერანები. ზლატოუსტის შემდეგ ამ ხუთეულს შეიძლება შეუერთდეს ბ. გიზატულინი.

ამ ახალგაზრდა მოთხილამურეების ტექნიკური და ტაქტიკური ცოდნა ეჭვს არ იწვევს. მაგრამ რა ელით მათ ნორვეგიაში?

უნდა ითქვას, რომ ჰოლმენკოლენის ნათხილამურევი საბჭოთა მორბენლებისთვის იოლი როდია. იმიტომ კი არა, რომ იქ ტრასა ბორცვიანია და ბევრი აღმართ-დაღმართი აქვს (ჩვენი მოთხილამურენი ამგვარ დისტანციებზე ვარჯიშობდნენ ზლატოუსტში), არამედ უფრო იმიტომ, რომ ყველაზე დიდი უსიამოვნება შეიძლება შემოგვთავაზოს იქაურმა ამინდმა. ზღვის სიახლოვის გამო იგი ძალიან ცვალებადია. თებერვალშიც კი ხანდახან თოვლჭყაპი იცის. ყოველივე ეს კი იწვევს იმას, რომ რბო-

...ცნობილია, 31 იანვარს ახალ ზე-
...შეხვდებიან უძლიერესი ადგილო-
...შეჯიბრებისთვის ემზადება ავს-
...იტანა თავისი ქვეყნის რეკორდზე
...რეკორდი. არამედ ახალგაზრდა ჯ.
...რაც ავსტრალიის ახალი უმაღლე-
...გარბენისას გააუმჯობესა თავისი

...ბზილიურმა გუნდმა „კრუ-
...ს კავშირის ფეხბურთელთა
...ედი" — 5:4.

...ამ მაღალმთიან აგარაკზე გამა-
...გამოიჩინა 21 წლის მასპინ-
...ემ" ი. პშიბილამ. მან გაიმეორა

ადგილობრივი ტრამპლინის რეკორდი (103 მ), რომელიც 1962 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე დაამყარა განთქმულმა ჰ. რეცნაგელმა (გდრ), სიგრძით მეორე ყველაზე შორი ნახტომი ჰქონდა ქართველ ა. წაქაძეს — 102,5 მ.

● რეიკიავიკი, 27 იანვარი. მოჭადრაკეთა საერთაშორისო ტურნირის ბოლო — XI ტურის წინ ლიდერობს მოსკოველი დიდოსტატი ე. ვასიუკოვი — 8 ქულა. მას ნახევარი ქულით ჩამორჩება ისლანდიელი დიდოსტატი ფ. ოლაფსონი, მაგრამ მასპინძელს 1 დაუმთავრებელი პარტია აქვს. ლიდერთა გუშინ გამართული პარტია ყაიმით დასრულდა.

● **ბრატისლავა, 27 იანვარი.** უკანასკნელი განაცხადი ციგურებით ფიგურულ სრიალში ევროპის ჩემპიონატში მონაწილეობაზე ასპარეზობის საორგანიზაციო კომიტეტმა მიიღო იტალიის გუნდისგან. ნორვეგიის უარის მიუხედავად, პირველობაში მონაწილე გუნდების რიცხვმა სარეკორდო ციფრს მიაღწია — 16.

● ბევერვეიკი, 27 იანვარი. გამარჯვებათა სერიის შემდეგ აქ მიმდინარე საჭადრაკო ფესტივალის მთავარი ტურნირის ლიდერმა, მოსკოველმა დიდოსტატმა ლ. პოლუგაევსკიმ XI ტურში ყაიმით დაამთავრა პარტია ჰოლანდიელ ვან დენ ბერგთან. ასეთივე შედეგით აღინიშნა ბ. ივკოვის (იუგოსლავია) შეხვედრა მ. ფილიპთან (ჩეხოსლოვაკია). უნგრელმა ი. ბილეკმა მოუგო ჰოლანდიელ ვან სხელტინგას, ლ. საბომ (უნგრეთი) — ჰ. ლემანს (გფრ), ხოლო ტალინელმა ოსტატმა ი. ნეიმ — ინდონეზიელ ა. ბაქტიარს. ახლა პოლუგაევსკის 9 ქულა აქვს. შემდეგ მოდიან ბილეკი — 8,5, საბო — 8, ივკოვი — 7,5, ხეი — 6.

● საარბრიუკენი, 27 იანვარი. გფრ-ის ფეხბურთელთა ნაკრებმა დაიწყო მზადება მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის. ამ მიზნით იგი ეთამაშა ჩეხოსლოვაკიის შვიდგზის ჩემპიონს — პრაღის „დუკლას". 32-ე წუთზე „დუკლას" ცენტრალურმა თავდამსხმელმა მასოპუსტმა გახსნა ანგარიში. 56-ე წუთზე მარცხენა გარემარბმა ვაცენოვსკიმ ანგარიში ორამდე გაზარდა. გერმანელები ამაოდ ცდილობდნენ ანგარიშის შეცვლას: გაიმარჯვეს ჩეხოსლოვაკიელებმა — 2:0.

არახელსაყრელ პირობებში

წლევანდელმა ჭირვეულმა ზამთარმა ნამდვილად გაუჭირა საქმე საქართველოს მოთხილამურეებს: ისინი ხშირად ჩრდილებში შემორჩენილ თოვლს ეძებდნენ სავარჯიშოდ. ამგვარად ჩატარებულმა წვრთნამ, ცხადია, შეაფერხა სპორტსმენთა ტექნიკური დონის ზრდა, რაც გამოვლინდა ბაკურიანში ამას წინათ გამართულ შეჯიბრებებში.

პირდაპირ სავალალო მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ „განთიადის" ცენტრალური საბჭოს ზამთრის სპარტაკიადაში მონაწილე კოლექტივები და სპორტსმენები. 20-25 იანვარს, როცა ბაკურიანის ტრასები ამ შეჯიბრებაში მოასპარეზეებს ჰქონდათ დათმობილი, თოვლი სანთლით იყო საძებნი, უფრო მეტიც, დროდადრო წამოსული წვიმა ადრე მოსულ თოვლსაც აფუჭებდა.

მაგრამ მხოლოდ ბუნების ამ ჭირვეულობით ვერ ავხსნით განთიადელი მოთხილამურეების უმრავლესობის დაბალ მაჩვენებლებს. თბილისის, ბათუმისა და რუსთავის 16 გუნდის 150-მდე სპორტსმენიდან ბევრი ფიზიკურადაც სუსტად იყო მომზადებული, რის გამოც მეტად ცუდ დროს აჩვენებდა როგორც რბენაში, ისე სამთო სახეობებში.

მივმართოთ ფაქტებს. 10 კილომეტრზე ვაჟთა რბენის სტარტზე გამოვიდა 49 კაცი. მათგან 32-მა დისტანციის გავლას მოანდომა 1 საათზე მეტი, ხოლო მ. დათაშვილმა (თბილისის საფეიქრო-საგალანტერიო ფაბრიკა)... 2 საათზე მეტი, 5 კილომეტრზე 53 მოასპარეზე ქალიდან ცხრამ დისტანციაზე 1 საათზე მეტი „ისეირნა", ბოლო ადგილზე გასულმა ლ. კაროიანმა (საფეიქრო-საგალანტერიო ფაბრიკა) კი — საათნახევარზე მეტი (1:35.0). მართალია, ტრასები მორბენლებისთვის არ იყო იოლი, მაგრამ ზემოაღნიშნულ მანძილებს ქვეითად მოსიარულენიც კი უფრო ჩქარა დადიან.

მეტად უთანაბრო იყო სამთო-მოთხილამურეების მომზადების დონეც. მაგალითად, სპეციალურ სლალომში II თანრიგის ტრასა, რომლის სიგრძე სულ რაღაც 200 მეტრს უდრიდა, სპორტკლუბ „გამარჯვების" გუნდის წევრმა ე. ციციშვილმა 2.04,9-ში (!) გაიარა.

შეჯიბრების ორგანიზაციაზე არაფერია სასაყვედურო. ალბათ, შედეგები უკეთესი იქნებოდა, სპარტაკიადაში მონაწილეობა რომ მიეღო სხვა რაიონული და საქალაქო საბჭოების გუნდებსაც. განსაკუთრებით გასაოცარია ტურნირში სამხრეთ ოსეთისა და ბორჯომის კოლექტივების გამოუსვლელობა: მათ სპორტსმენთა გამოვლინებისა და აღზრდის ხომ ყველაზე მეტი შესაძლებლობა აქვთ!

გ. ჯაფარიძე,
სპარტაკიადის მთავარი მსაჯი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი.

ბაკურიანი — თბილისი.

სარბიელი, სპორტსმენი და შედეგები

ქალები: სპეციალური სლალომი — შ. ცნობილაძე („ფეიქარი") — 56,5, ტ. დობროვოლსკაია (ელმავალსაშენი ქარხანა) — 1.00,1, ე. კორძაია (ქარხანა „ელექტროავტომატი") — 1.31,0; გიგანტური სლალომი — შ. ცნობილაძე — 40,5, ტ. დობროვოლსკაია — 43,8, მ. მოკაიჩევა (ქარხანა „ელექტროშედუღება") — 1.15,8; 5 კმ რბენა — ვ. გავა („ისანი") — 25.55,0, მ. ქურდოლლიანი (ელმავალსაშენი ქარხანა) — 28.06,0, ვ. იურკინა (ბათუმი) — 30 წუთი; ესტაფეტა 3×3 კმ — „ისანი". ვაჟები: სპეციალური სლალომი — ო. გოცირიძე („ფეიქარი") — 44,1, ჯ. თაქთაქიშვილი („ისანი") — 47,9, ს. ოგანეზოვი (ბათუმი) — 48,0; გიგანტური სლალომი — ჯ. თაქთაქიშვილი — 30,7, ს. ოგანეზოვი — 33,5, გ. ბაქრაძე (თბილისის № 1 სამკერვალო ფაბრიკა) — 35,0; 10 კმ რბენა — ნ. დიაკონაშვილი (ელმავალსაშენი ქარხანა) — 45.30,0, თ. ედიშერაშვილი — 48.49,0, ა. რეზვანოვი (ორივენი — ბათუმი) — 51.03,0; ესტაფეტა 3×5 კმ — ბათუმი.

[illegible]

პოეტს არ დასჭირდა...

ამას წინათ გაზეთ „ლელოში" (19 დეკემბერი, 1965 წ.) გამოქვეყნდა ა. რუგოშელის წერილი — „იხსენიება თუ არა ჭადრაკი „ვეფხისტყაოსანში"?".

ავტორი ეკამათება თ. გიორგაძეს, რომელსაც თავის წიგნში „ჭადრაკის ანბანი" ერთგან ნათქვამი აქვს: შუა საუკუნეებში ქრისტიანული რელიგია სასტიკად კრძალავდა ჭადრაკს და იქნებ ეს არის მიზეზი, რომ ის არ იხსენიება „ვეფხისტყაოსანშიო".

ა. რუგოშელს მიუღებლად მიაჩნია ასეთი ახსნა: რუსთველი იმიტომაა გენიოსი პოეტი და მოაზროვნეო, — წერს იგი, — რომ გაუსწრო თავის დროს, შეებრძოლა ასკეტიზმს, უმღერა მიწიერ ცხოვრებას და ასეთი პიროვნება რელიგიის გავლენით როგორ მოერიდებოდა ჭადრაკის ხსენებასაო. თავისი აზრის დასამტკიცებლად მას მოჰყავს 1632-ე სტროფის მესამე ტაეპი, სადაც ნახსენებია საჭადრაკო ტერმინი „შამათი": „ღმერთმან მოსრნა მტერნი ჩვენნი, არ დაგვცემენ ყოლ შამათსა". ავტორს აინტერესებს, როგორ უყურებენ ამ საკითხს რუსთველოლოგები.

აღნიშნულ ტაეპში ჩვენთვის საინტერესო სიტყვა რამდენიმე ხელნაწერში თუმცა განსხვავებულად იკითხება („შაბათსა", „სამათსა", „ყოლ შამათსა"-ს ნაცვლად — „ყოლა შმაგსა", „ჩვენ იგ მათსა"), მაგრამ ჩანს, თავიდან იმ სახითაა შექმნილი, როგორც მოყვანილ ტექსტშია. ჩანს ისიც, რომ იმავე მნიშვნელობითაა ნახმარი, როგორიც დღეს აქვს მას. საკითხავია მხოლოდ, თვით სტროფი ეკუთვნის თუ არა რუსთველს?

ცნობილია, რომ „ვეფხისტყაოსანი" საუკუნეების განმავლობაში უამრავი ჩანართი და დანართი სტროფითა და ეპიზოდით ივსებოდა. „ვეფხისტყაოსნის" ჩვენამდე მოღწეული ხელნაწერები ძალიან გვიანდელია და არც ერთს არა აქვს შემონახული მისი თავდაპირველი მოცულობა. ყველა ძველ ხელნაწერში იგი გრძელდება ისეთი აშკარა ნართაული ეპიზოდებით, როგორიცაა „ხვარაზმელთა ამბავი", გმირთა ანდერძები და გარდაცვალება.

ჩვენთვის საინტერესო სტროფი განეკუთვნება ე. წ. „ინდო-ხატაელთა ამბავს". ამ ეპიზოდში გადმოცემულია ქაჯეთის ციხის აღების შემდეგ ტარიელისა და ნესტანის თავის ძმადნაფიცებთან ერთად ინდოეთში დაბრუნება, მათ მიერ ხატაელთაგან ინდოეთის გათავისუფლება და ტარიელისა და ნესტანის ქორწილი. ეს ამბავი, რომელიც აგრეთვე ჩვენ ხელთ არსებულ ყველა ძველ ხელნაწერშია, არ შესულა 1712 წელს ვახტანგ მეექვსის მიერ გამოცემულ „ვეფხისტყაოსანში". სწავლულმა მეფემ დაბეჭდა აქედან აღებული მხოლოდ რამდენიმე სტროფი. უფრო ისეთები, რომლებშიც ტარიელისა და ნესტანის ქორწილია აღწერილი. ისეთები კი, ხატაელებს რომ ეხება, უკლებლივ ამოღებულია.

ვეხმაურებით წერილს „იხსენიება თუ არა ჭადრაკი „ვეფხისტყაოსანში"?"

„ვეფხისტყაოსნის" ამ გამოცემიდან მოყოლებული „ინდო-ხატაელთა ამბავი" დანართად ითვლებოდა და არც ერთ ადრინდელ გამოცემაში არ შესულა.

ბოლო ხუთი ათეული წელია იწყეს ამ ტრადიციის გადასინჯვა. იმ უდავო ფაქტის გამო, რომ ამ ეპიზოდში მოიპოვება მხატვრულად სრულყოფილი რუსთველური ადგილები, თვით ამბავი შინაარსობრივად და სიუჟეტურად საჭიროა, „ვეფხისტყაოსნის" ბოლო თავებიდან ჩანს, რომ ინდოეთი მტერს ჰყავს დაპყრობილი და მასში ხატაელები უნდა იგულისხმებოდნენ — ყოველივე ამის გამო ასკვნიან: „ინდო-ხატაელთა ამბავი" თხზულების განუყრელი ნაწილია და იგი რუსთველის კალამს ეკუთვნისო. ამის შედეგი იყო, რომ ეს ეპიზოდი მთლიანი სახით შევიდა „ვეფხისტყაოსნის" კ. ჭიჭინაძისეულ გამოცემაში (1934 წ.). მაგრამ ამასთანავე, მასში ბევრია აზრობრივად და მხატვრულად უსუსური სტროფი, ვულგარული გამოთქმა, პოემასთან იდეური შეუთანხმებლობა. არის სხვა რეალიებიც, რომლებიდანაც ეჭვმიუტანლად ჩანს მისი გვიანდელი წარმოშობა.

ამჟამად, ორივე მხარის გათვალისწინებისა და ყოველმხრივი ანალიზის შედეგად, რუსთველოლოგიაში უფრო გავრცელებული და დამკვიდრებულია შეხედულება, რომ „ინდო-ხატაელთა ამბავი" დანართია, ოღონდ რესტავრირებული დანართი.

არაფერს არ ნიშნავს ის, რომ „ვეფხისტყაოსნის" უკანასკნელ გამოცემებში ეს ეპიზოდი ძირითად ტექსტშია. ეს ავტომატურად მოდის 1937 წლის გამოცემებში, რომლის მომმზადებელმა კომისიამ თავის დროზე იგი დანართად ცნო, მაგრამ მოხდა ისე, რომ სხვებმა თვითნებურად შეიტანეს ტექსტში (ამის შესახებ იხ. ა. შანიძე, „დღევანდელი ვითარება „ვეფხისტყაოსნის" ტექსტის დადგენის საქმეში", „მნათობი", № 10, 1965 წ., გვ. 120-121).

ჩვენი სტროფი არ არის ისეთი, რომლის შესახებაც შეიძლებოდეს ფიქრი — რუსთველური ტექსტის ნაშთიაო. იგი აშკარად ახალ ფენას ეკუთვნის.

მაშასადამე, 1632-ე სტროფი, რომელშიც იკითხება სიტყვა „შამათი", რუსთველისა არ უნდა იყოს.

მაგრამ ის გარემოება, რომ „ვეფხისტყაოსანში" არ დასტურდება ჭადრაკი ან მისი რომელიმე ტერმინი, სრულებით არ ნიშნავს, რუსთველი ეკლესიის შიშითა თუ გავლენით მოერიდა მის ხსენებას, ისე, როგორც არ ნიშნავს, რომ პოეტი საერთოდ არ იცნობდა, ან უარყოფითად ეკიდებოდა ჭადრაკს. ასეთ ვარაუდს, როგორც სამართლიანად მიუთითებს ა. რუგოშელი, კატეგორიულად ეწინააღმდეგება პოემის მსოფლმხედველობა, მისი დამოკიდებულება რელიგიური დოგმებისადმი. მაგალითად, ქრისტიანული რელიგიის ერთ-ერთი მოთხოვნაა სულის გათავისუფლების მიზნით სხეულის დათრგუნვა, გვემა და დაჩიავება. „ვეფხისტყაოსანი" კი, საყოველთაოდ ცნობილია, რაინდობის — მაგარი მკლავისა და ჯანსაღი სხეულის ქებათა-ქებაა. ქრისტიანული რელიგია, საზოგადოდ, წინააღმდეგი იყო ყოველნაირი თამაშობა-გართობა-გახალისებისა, მაგრამ რუსთველი არ მორიდებია ეხსენებინა ბურთაობა, ჩოგნის ცემა და სხვა სპორტული თამაშობანი. თვით ფრიდონს ბავშვობისას თურმე სამუშაოდ (აკრობატად) ზრდიდნენ და ასწავლიდნენ ხტომასა და თოკზე სიარულს (სტრ. 1394). დასმული საკითხისთვის ფრიად საყურადღებოა, რომ „ვეფხისტყაოსანში" იხსენიება ნარდი (სტრ. 82, 1, 331, 3).

„ვეფხისტყაოსანში" რომ ჭადრაკი ან მისი რომელიმე ტერმინი არ იხსენიება, ეს შემთხვევითი მოვლენა უნდა იყოს. უბრალოდ, პოეტს არ დასჭირდა მისი ხსენება.

გ. დარჩია,
შ. რუსთველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტის თანამშრომელი.

ი. ერმოლოვა — მეორე ადგილზე

ტალინში დამთავრდა ესტონეთის ღია ჩემპიონატი ჩოგბურთში, რომელშიც მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის სხვადასხვა ქალაქის უძლიერესი სპორტსმენები. ქალთა ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ მასპინძელი ტ. კივი და საქართველოს ჩოგბურთელი ი. ერმოლოვა. გამარჯვება ესტონელს დარჩა (და არა ერმოლოვას, როგორც ეს საკავშირო რადიომ გადმოსცა და ჩვენს გაზეთში დაიბეჭდა).

ჩოგბურთი

ვაჟთა შორის ესტონეთის ჩემპიონი გახდა ვიაჩესლავ ეგოროვი (მოსკოვი). ქალთა წყვილებში უძლიერესი იყო კივისა და მოსკოველი მ. კულის დუეტი, ვაჟებში ყველას აჯობეს ვიაჩესლავ ეგოროვმა და ი. პარმასმა, ხოლო შერეულ წყვილებში — მ. კულმა და ი. პარმასმა.

ჰოლმენქოლენისკენ

ლაში მოთხილამურეებს ზოგჯერ სრიალი უხდებათ გაყინულ ნათხილამურევზე, ზოგჯერ რბილ თოვლზე და ზოგჯერ წყლით გაჟღენთილზეც. ამგვარ პირობებში (ძალთა თანაბრობისას) მნიშვნელოვან როლს ითამაშებს თხილამურების საცხის შერჩევა.

შემთხვევითი არ იყო, რომ ჩემპიონატის მასპინძლებმა — ნორვეგიელებმა ერთ-ერთ გამოცდილ მწვრთნელს ზამთრის დასაწყისიდანვე დაავალეს ხელი მოეკიდა საცხის სხვადასხვა კომბინაციის შესწავლისა და შერჩევისთვის. ამ მხრივ ჩვენი სპორტსმენები უფრო არახელსაყრელ ვითარებაში აღმოჩნდებიან: ამგვარ პირობებში შეჯიბრება მათ იშვიათად უწევთ.

ქალები გაცილებით ნაკლებ შეშფოთებას იწვევენ. ზლატოუსტში გამართული ტურნირი მოწმობს ჩვენი უძლიერესი მოთხილამურე ქალების შესანიშნავ მომზადებას. სსრ კავშირის ჩემპიონმა მ. აჩკინამ, ოლიმპიურმა ჩემპიონმა კ. ბოიარსკიხმა, მსოფლიოს მრავალგზის ჩემპიონმა ა. კოლჩინამ 5-კილომეტრიან ეტაპზე განავითარეს ისეთი სისწრაფე, რომელიც ოსტატი ვაჟებისთვისაც არ იქნებოდა სათაკილო — 5 კმ — 18 წუთზე სწრაფად.

ვაჟებში განსაკუთრებულ განგაშს იწვევს 50-კილომეტრიანი დისტანცია: ამ მანძილზე ჩვენი მოთხილამურენი აქამდე მუდამ წარუმატებლად გამოდიოდნენ. სათხილამურო მარათონში მომზადების გასაუმჯობესებლად დაინერგა 70 კილომეტრზე რბენა, რომელშიც უკვე რამდენიმე წელია თამაშდება სსრ კავშირის ჩემპიონის ოქროს მედალი. მაგრამ რამდენადაც ეს შეჯიბრება მუდამ სეზონის ბოლოს (აპრილში) იმართებოდა, პრაქტიკული სარგებლობა არ მოჰქონდა. და აი, შარშან ზამთარს პირველად ეს ასპარეზობა გაიმართა იანვარში, მოსკოვთან. გაიმარჯვა ი. უტრობინმა. ამის შემდეგ უტრობინი სტაბილურად გამოვიდა ყველა შეჯიბრებაში — მეორე იყო ფინეთის ქალაქ ლაჰტიში გამართულ ტრადიციულ საერთაშორისო ასპარეზობაში, სეზონის ბოლოს კი ქვეყნის ჩემპიონატში კიდევ ოქროს 2 მედალი დაისაკუთრა 30 და 50 კილომეტრზე. ბევრი უფრო ახალგაზრდა სპორტსმენიც, რომლებიც მწვრთნელებმა რისკით დაუშვეს ამ ზემარათონულ რბენაში, შემდეგში საკმაოდ წარმატებით გამოვიდნენ.

სეზონის დასაწყისისთვის ამ რბენის გადატანის ექსპერიმენტმა, შეიძლება ითქვას, გაამართლა. მიუხედავად ამისა, მისი გამეორება წლევანდელ ზამთარში, მსოფლიო ჩემპიონატის წელს, სსრ კავშირის სათხილამურო სპორტის ფედერაციამ და ნაკრების ხელმძღვანელებმა ვერ გაბედეს. ჩემი აზრით, ეს არაა სწორი: სპორტსმენთა ნაწილისთვის, მათთვის მაინც, ვისაც მსოფლიო პირველობაში 50-კილომეტრიან დისტანციაზე მოუწევს გამოსვლა, ასეთი რბოლა იანვარში ზედმეტი არ იქნებოდა. ჯერჯერობით კი მინდა ვივარაუდო, რომ ზამთრის სეზონისთვის სერიოზული სამზადისი, წვრთნის მზარდი მოცულობა საშუალებას მისცემს ჩვენს ნაკრებს, რომელიც ამჟამად ვეტერანებისა და ახალგაზრდა მორბენლების კარგ შენადნობს წარმოადგენს, მსოფლიო ჩემპიონატში საგრძნობ წარმატებებს მიაღწიოს. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ შემდეგი ოქროს მედლები საერთაშორისო ნათხილამურეზე გათამაშდება მხოლოდ 1968 წელს. ეს მედლები იქნება ოლიმპიური.

ი. ნემუხინი.

კენჭისყრაც გაიმართა

ფრენბურთი

ახლახან რომში გაიმართა ფრენბურთის საერთაშორისო ფედერაციის (ფივბ) სესია, სადაც გადაწყდა, რომ ქალთა წლევანდელი მსოფლიო ჩემპიონატი გაიმართება ჩეხოსლოვაკიაში 29 აგვისტოდან 12 სექტემბრამდე. მონაწილეთა რაოდენობა საერთოდ შეუზღუდველია, მაგრამ ჩეხოსლოვაკიაში საბოლოოდ მხოლოდ 24 სახელმწიფოს ფრენბურთელები შეიკრიბებიან. საქმე ის არის, რომ ზოგიერთი ქვეყნების სპორტსმენებმა მსოფლიოს ჩემპიონატის ამ დასკვნითი ასპარეზობის საგზურის მისაღებად რეგიონალურ შეჯიბრებებში უნდა იბრძოლონ.

ფინალისტი გუნდები დაიყოფიან ოთხ ჯგუფად, სადაც I-II ადგილებზე გასულნი პრაღაში გაითამაშებენ I-VIII ადგილებს (ჯგუფებში ერთმანეთთან ნათამაშები მატჩების შედეგები ფინალში ითვლება). III-IV ადგილებზე გასული კოლექტივები იბრძოლებენ IX-XVI ადგილებისთვის, ხოლო დანარჩენები — XVII-XXIV ადგილებისათვის.

გაიმართა კენჭისყრაც. ჯგუფებში გუნდები ასე განაწილდნენ:

I ჯგუფი (თამაშებს პრაღაში): იტალია, ჩინეთი, ჩეხოსლოვაკია, იუგოსლავია, აფრიკის თამაშების ჩემპიონი და აზიის თამაშების V პრიზიორი.

II ჯგუფი (ნიტრა): გდრ, მექსიკა, აშშ, სსრ კავშირი, უნგრეთი და საფრანგეთი.

III ჯგუფი (გოტვალდოვო): პოლონეთი, რუმინეთი, თურქეთი, ჰოლანდია, აზიის თამაშების III პრიზიორი და არგენტინა.

IV ჯგუფი (იგლავა): ბრაზილია, ბულგარეთი, იაპონია, აზიის თამაშების IV პრიზიორი, აფრიკის თამაშების II და III პრიზიორები.

ნაკრები გუნდების შეხვედრები წლეულს

თებერვალი

6. კასაბლანკა. მაროკო — ალჟირი, 23. ლონდონი. ინგლისი — გფრ.

მარტი

3. კასაბლანკა. მაროკო — ესპანეთი. 16. თეირანი. ირანი — თურქეთი, 19. პარიზი. საფრანგეთი — იტალია., 20. ბორდო. საფრანგეთი (II ნაკრები) — მაროკო, 23. ამსტერდამი. ჰოლანდია — გფრ, 23. შვეიცარიის ერთ-ერთ ქალაქში. შვეიცარია (II ნაკრები) — მაროკო, 27. გდრ-ის ერთ-ერთ ქალაქში. გდრ — ბულგარეთი, 30. კარდიფი. უელსი — ჩრდილოეთ ირლანდია.

აპრილი

2. გლაზგო. შოტლანდია — ინგლისი. 17. როტერდამი. ჰოლანდია — ბელგია, 20. პარიზი. საფრანგეთი — ბელგია, 24. ვენა. ავსტრია — სსრ კავშირი, 24. ბუდაპეშტი. უნგრეთი — პოლონეთი, 27. გდრ-ის ერთ-ერთ ქალაქში. გდრ — შვეცია.

მაისი

4. დუბლინი. ჩრდილოეთ ირლანდია — გფრ, 7. ბელფასტი. ჩრდილოეთ ირლანდია — გფრ, 8. ბელგრადი. იუგოსლავია — უნგრეთი, 11. გლაზგო. შოტლანდია — ჰოლანდია, 11. შვეიცარიის ერთ-ერთ ქალაქში. შვეიცარია — გდრ, 18. ვარშავა. პოლონეთი — შვეცია, 22. ბრიუსელი. ბელგია — სსრ კავშირი, 22. ავსტრიის ერთ-ერთ ქალაქში. ავსტრია — ირლანდია. 26. კასაბლანკა. მაროკო — ბელგია.

ივნისი

4. ჰელსინკი. ფინეთი — შვეცია, 5. ბუდაპეშტი. უნგრეთი — შვეიცარია, 5. მოსკოვი. სსრ კავშირი — ავსტრია, 29. მალმე. შვეცია — იუგოსლავია.

ივლისი

2. გეტებორგი. შვეცია — ბრაზილია, 11-30. მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური თამაშები.

აგვისტო

21. გდრ-ის ერთ-ერთ ქალაქში. გდრ — პოლონეთი.

სექტემბერი

18. ოსლო. ნორვეგია — შვეცია, 19. ჰოლანდიის ერთ-ერთ ქალაქში. ჰოლანდია — ავსტრია, 21. გდრ-ის ერთ-ერთ ქალაქში. გდრ — რუმინეთი.

ოქტომბერი

2. ჰელსინკი. ფინეთი — ავსტრია, 5. სტოკჰოლმი. შვეცია — ავსტრია, 23. ბრიუსელი. ბელგია — შვეიცარია, 30. ბუდაპეშტი. უნგრეთი — ავსტრია.

ნოემბერი

2. მადრიდი. ესპანეთი — შვეცია, 6. სტოკჰოლმი. შვეცია — დანია.

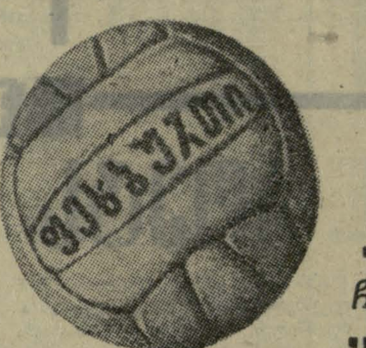

ჯ. კრეიგს — დისკვალიფიკაცია

გლაზგოს „სელტიკის" მარჯვენა მცველი ჯონ კრეიგი, რომელიც ოთხშაბათს „სელტიკისა" და კიევის „დინამოს" მატჩში გაძევებულ იქნა მინდვრიდან, ვერ ითამაშებს „სელტიკის" შემადგენლობაში ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასის პირველ ნახევარფინალურ მატჩში. ასეთი გადაწყვეტილება გამოიტანა უეფა-მ. უეფა-ს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ამიერიდან ყოველ გაძევებულ ფეხბურთელს ანალოგიური სასჯელი დაედება. (საქ. ინფ.).

ჩემპიონატები, მატჩები, ლიდერები

„ინტერი" კვლავ წინაა

დაიწყო იტალიის ჩემპიონატის მეორე წრე. XVIII ტურში ლიდერმა — „ინტერნაციონალემ" ვარეზეში ადვილად სძლია გათამაშების აუტსაიდერ „ვარეზეს"— 3:1. ლიდერმა ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: სარტი, ბურგნიჩი, ფაკეტი, ბედინი, გუარნერი, პიკი, კაპელინი, მაცოლა, პეირო, კორსო, დომენგინი. გამარჯვებულთაგან გოლები გაიტანეს: კაპელინიმ, კორსომ და მაცოლამ.

ფლორენციაში ადგილობრივმა „ფიორენტინამ" მოუგო ბერგამოს „ატალანტას" — 1:0. ერთადერთი გოლი 64-ე წუთზე გაიტანა მასპინძელთა მარჯვენა გარემარბმა ჰამრინმა.

ტურის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი შეხვედრა „მილანი" — „ლაციო" ბურუსის გამო შეწყვეტილ იქნა. ანგარიში არ გახსნილა.

სნაიპერთა სიას ლიდერობს სორმანი („მილანი") — 14 გოლი. II ადგილზეა მაცოლა („ინტერი") — 11 ბურთი.

დანარჩენი მატჩების შედეგები ასეთია: „ბოლონია" — „კალიარი" 3:1, „კატანია" — „ბრეშია" 1:1, „ფოჯა" — „იუვენტუსი" 0:0, „რომა" — „ლანეროსი" 1:0, „ნაპოლი" — „სპალი" 2:1, „ტორინო" —„სამპდორია" 1:0.

ლიდერთა ექვსეული ასე გამოიყურება:

	თ.	ბ.	ქ.
„ინტერნაციონალე"	18	33:12	27
„ნაპოლი"	18	29:16	25
„მილანი"	17	27:15	24
„იუვენტუსი"	18	16:10	22
„ბოლონია"	18	31:23	22
„ფიორენტინა"	18	20:13	21

(საქ. ინფ.).

ბაზრობათა თასზე

გასულ ოთხშაბათს ჩატარდა ბაზრობათა თასის გათამაშების ორი მერვედფინალური მატჩი.

სარაგოსაში (ესპანეთი) საპასუხო მატჩში ერთმანეთს შეხვდნენ „რეალ სარაგოსა" და ედინბურგის „ჰართ ოვ მიდლოტიენი" (პირველი შეხვედრა ედინბურგში დამთავრდა ფრედ — 3:3).

პირველ ტაიმში სარაგოსელებმა ვილიამ და მარსელინომ დააწინაურეს თავიანთი გუნდი. შესვენების შემდეგ შოტლანდიელთა თავგანწირულმა თამაშმა შედეგი გამოიღო: მათ შეძლეს ანგარიშის გათანაბრება — 2:2. საპასუხო გოლები გაიტანეს ჰენდერსონმა და უოლესმა. თებერვალში ჩატარდება მესამე, დამატებითი შეხვედრა.

დანფერმლაინში (შოტლანდია) პირველ მერვედფინალურ მატჩში შეხვდნენ „დანფერმლაინ ატლეტიკი" და ბრნოს „სპარტაკი" (ჩეხოსლოვაკია). მასპინძლებმა გაიმარჯვეს — 2:0. თებერვლის შუა რიცხვებში ეს გუნდები კვლავ ითამაშებენ, ამჯერად ბრნოში.

(საქ. ინფ.).

ეუსებიოს „დებიუტი"

„ბენფიკა" — „პორტო". პორტუგალიის ჩემპიონატის ამ მატჩს დიდი ინტერესით მოელოდნენ გულშემატკივრები, ვინაიდან დაშავებული ეუსებიო იძულებითი შესვენების შემდეგ მინდორზე პირველად გამოვიდა. ეს „დებიუტი" მან ბრწყინვალედ აღნიშნა: ზედიზედ გაიტანა 2 გოლი. გამარჯვა „ბენფიკამ" — 3:1. ახლა იგი 25 ქულით II ადგილზეა და 2 ქულით ჩამორჩება ლიდერს—„სპორტინგს".

განსხვავება 5 ქულაა

2:1 ასე დამთავრდა ერთ-ერთი ცენტრალური მატჩი საფრანგეთის პირველობაზე „ნანტსა" და „სტად ფრანსეს" შორის, ამ გამარჯვების შემდეგ „ნანტს" 36 ქულა აქვს 22-დან და იგი კვლავ ლიდერობს.

მოგებით დაამთავრა მორიგი ტურის მატჩი „ვალანსიენმაც" (3:0 „ნიმთან") და ახლა II ადგილზე იმყოფება. მაგრამ განსხვავება პირველ ორ ლიდერს შორის დიდია — 5 ქულა. III ადგილზეა „ბორდო" — 30 ქულა.

სახედარი — ფეხბურთელი

„ოდესმე გინახავთ ვირი, რომელიც ფეხბურთს თამაშობს?" — ასეთ უჩვეულო კითხვას აძლევს თავის მკითხველებს დასავლეთგერმანული ჟურნალი „კვიკი" და მკითხველი რომ არ დაეჭვდეს ასეთი სახედრების ნამდვილად არსებობაში ჟურნალი აქვეყნებს ფოტოსურათს.

ყველაფერი კი იმით დაიწყო, რომ ინგლისის პატარა ქალაქ დერტფორდის იღბლიანმა ბიზნესმენმა მისტერ ბენქსმა თავის ბავშვებს უყიდა სახედარი, რომელსაც ჯეკი ერქვა. ზუსტად რამდენიმე დღის შემდეგ გამოირკვა, რომ ჯეკი ჩვეულებრივი ვირი არ ყოფილა. იგი ძალიან „დაინტერესდა" ფეხბურთით და მისტერ ბენქსმა თავად დაუწყო წვრთნა ოთხფეხა „სპორტსმენს".

„და აი, შედეგი, — წერა ჟურნალი „კვიკი": — ჯეკი ფეხბურთს თითქმის ისევე თამაშობს, როგორც უვე ზეელერი (ცნობილი დასავლეთგერმანელი ფორვარდი").

რა თქმა უნდა, ყველაფერი ეს შეიძლებოდა მხოლოდ ხუმრობად მიგვეღო, რომ თავად მისტერ ბენქს არ განეცხადებინა, სახედარ-ფეხბურთელთან დაკავშირებით „ერთობ სერიოზული განზრახვები" მაქვსო. იგი აპირებს კიდევ ცოტა ხანს ავარჯიშოს ვირი, ხოლო შემდეგ მიჰყიდოს დასავლეთ ევროპის ერთ-ერთ პროფესიულ საფეხბურთო გუნდს.

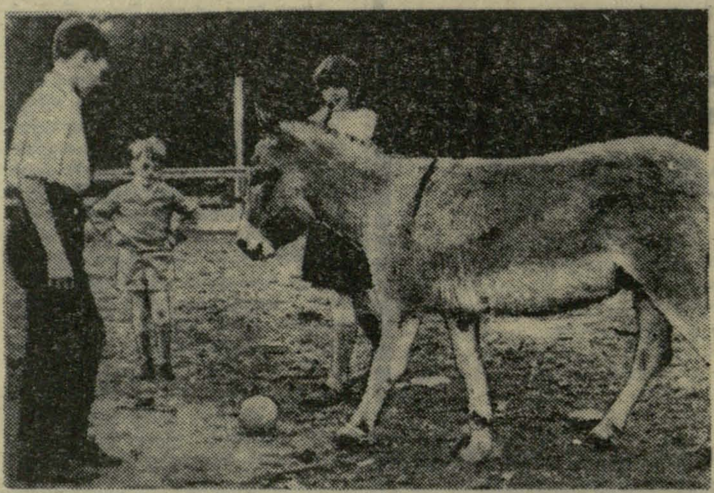

მოკლედ

● **ბელგრადი.** იუგოსლავიის ნაკრებისა და ბელგრადის „ცრვენა ზვეზდას" 28 წლის თავდამსხმელმა დ. შეკულარაცმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას გფრ-ის კლუბ „კარლსრუესთან". ხელშეკრულება ძალაში შედის აპრილიდან.

● **სანტ-იაგო.** ჩილის ნაკრები 16 და 22 თებერვალს მიიღებს ბულგარეთის გუნდს. მსოფლიო ჩემპიონატამდე ჩილიელები აპირებენ კიდევ 5 მატჩის თამაშს ევროპის გუნდებთან.

● **ლონდონი.** ინგლისის ნაკრების მწვრთნელმა ა. რამსეიმ განაცხადა, რომ ინგლისში, ისევე როგორც ჩილიში, გუნდები დაცვითს ტაქტიკას დაადგებიან. რამსეი ამბობს, რომ ინგლისელები მეტოქეებზე ძლიერნი არიან: „ჩვენ მხოლოდ 6 თამაშის მოგება გვაშორებს მსოფლიო ჩემპიონობას. ჩვენ მოვიგებთ ამ 6 თამაშს".

● **მილანი.** ცნობილი ესპანელი ფეხბურთელი ლუის სუარესი, რომელიც იტალიის ჩემპიონატის კალენდარულ მატჩში მძიმედ დაშავდა, ერთი თვის შემდეგ კვლავ შეუდგება ვარჯიშს. ასე თქვეს სუარესის მკურნალმა ექიმებმა.

● **ინგლისის** ფეხბურთის ასოციაციის მორიგ სხდომაზე დისკვალიფიცირებულ იქნა 11 ფეხბურთელი. მათ შორისაა ევროპის უძლიერესი ნახევარმცველი, შოტლანდიელი ბაქსტერი („სანდერლენდი"). იგი ორ კვირას ვერ ითამაშებს.

● **იტალიის** 1965-66 წლების თასის გათამაშების ნახევარფინალურ მატჩებში ერთმანეთს ხვდებიან: „ფიორენტინა" — „ინტერნაციონალე" და „იუვენტუსი" — „კატანძარო" (II ლიგა).

ა. დი სტეფანო ხსნის სალონს

ა. დი სტეფანომ განაცხადა, რომ მიმდინარე სეზონის დამთავრების შემდეგ თავს ანებებს ფეხბურთს. მან ჟურნალისტებს უთხრა, რომ აღარ აპირებს „რეალში" დაბრუნებას, თუმცა საამისო წინადადება უკვე მიიღო. ზაფხულში იგი მიატოვებს ბარსელონას და მადრიდში დასახლდება, სადაც კოსმეტიკურ სალონს გახსნის.

ა. დი სტეფანო ფეხბურთს ტოვებს 40 წლის ასაკში.

სხვათა შორის

გაფრთხილება

რიო-დე-ჟანეიროს ერთ-ერთ საპარიკმახეროში თვალსაჩინო ადგილზე გაკრულია შემდეგი შინაარსის განცხადება: „ვთხოვთ პატივცემულ კლიენტებს გაპარსვის დროს მომსახურე პერსონალთან არ ილაპარაკონ საფეხბურთო თემებზე. ასეთი საუბრის დროს მიღებულ პრობლემებზე ადმინისტრაცია პასუხს არ აგებს".

რედაქტორი მ. კაკაბაძე.

თბილისის სპორტულ ბაზებში

მძლეოსნობა. „დინამოს" სტადიონი. 29-30 იანვარი. ზამთრის საქალაქო პირველობა. დასაწყისი: 29-ში — 15 ს., 30-ში — 14 ს.

შაში. სპორტკლუბ „სინათლის" დარბაზი (ტელმანის ქ. № 8). 29 იანვარი- 2 თებერვალი. საქართველოს პირადი პირველობა სოფლის სპორტსმენთა შორის. დასაწყისი 17 ს.

თავისუფალი ჭიდაობა. სპორტის სასახლე. 30-31 იანვარი-1 თებერვალი. ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი. მონაწილეობენ: ბულგარეთის, უნგრეთის, ირანის, მონღოლეთის, პოლონეთის, ჩეხოსლოვაკიისა და სსრ კავშირის გუნდები. დასაწყისი 18 ს.

ИНДЕКС 66448 საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის პოლიგრაფკომბინატი, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 04832